

INRICHTINGSPLAN BERENSCHOTWEG 3B

gemeente Ruurlo

DUTCHPLANNERS
April 2019

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Geschiedenis / historie	5
2.1 Het Kampenlandschap	5
2.2 Historische ontwikkeling	6
3. Landschappelijke structuur	
8	
3.1 Huidig landschap	8
3.2 Het Gelders boerenerf	8
4. Bestaande situatie	
11	
4.1 Ligging in de omgeving	11
4.2 Aanwezige bebouwing	12
5. Ruimtelijke uitgangspunten	
14	
5.1 Bebouwing	
14	
5.2 Materiaalgebruik	15
5.3 Beplanting	16
5.4 Zichtlijnen	16
5.5 Begrenzing bebouwing	17
5.6 Opsomming randvoorwaarden	18
6. Inrichtingsschets	20
6.1 Bebouwing	20
6.2 Landschappelijke elementen	20
6.3 Zichtlijnen	22
6.4 Nieuwe natuur	23
6.5 Beheer	24

1. Inleiding

Aanleiding

Aan de Berenschotweg 3b te Ruurlo bevindt zich boerderij de “Berenschot”. Deze boerderij is in 1884 gebouwd en bestaat uit twee woningen en diverse agrarische bijgebouwen.

In 2015 zijn de agrarische activiteiten gestaakt en zijn de agrarische bedrijfsactiviteiten beëindigd. De eigenaar wil een deel van de bebouwing saneren. Door gebruik te maken van de ruimte-voor-ruimte regeling is het voorstel de agrarische bebouwing te slopen en twee woonkavels te realiseren, waarbij de landschappelijke structuur van het gebied versterkt wordt.

Doel

Dit document is het inrichtingsplan en vormt het kader voor de nieuwe ontwikkeling. Tevens maakt dit document inzichtelijk op welke wijze beplanting kan worden toegevoegd. Hierbij wordt rekening gehouden met de ligging en historie van het plangebied.

Leeswijzer

Over het kampenlandchap is veel te vertellen. Allereerst wordt een (beknopte) beschrijving gegeven van de geschiedenis van het landschap (Hoofdstuk 2). Daarna volgt een beschrijving van de bestaande situatie (Hoofdstuk 3) en de landschappelijke structuur ter plaatse (Hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 worden de ontwerpprincipes beschreven hoe omgegaan kan worden met toevoeging van nieuwbouw. In hoofdstuk 6 wordt een voorstel voor de inrichting gegeven.

Locatie plangebied. Bron: www.google.nl/maps

2. Geschiedenis / historie

2.1 Het Kampenlandschap

Het plangebied maakt deel uit van het Kampenlandschap. In de 19e eeuw bestond het gebied uit onbebouwde woeste grond. Nieuwe inzichten in ontwateringstechnieken, in ontginningen en agrarische bedrijfsvoering leidde tot veranderingen in het gebied. Het landbouwsysteem heeft ervoor gezorgd dat door bemesting van heideplaggen, huisvuil en mest, bolle akkers zijn gevormd, ook wel de essen genoemd. Hierdoor zijn kleine hoogteverschillen in het landschap ontstaan. Deze oude bouwlanden werden vroeger voornamelijk gebruikt voor akkerbouw vanwege hun rijke vruchtbaarheid. Tegenwoordig worden deze ook wel gebruikt als weidegebied.

De afscheiding van bomen tussen erven en akkers zorgt voor een half-open karakter. Tegelijkertijd versterken de bomen de kronkelige onregelmatige structuren. De oude wegenpatronen volgen de hoogteverschillen en hebben hierdoor een slingerend verloop. Door ruilverkaveling is het kleinschalige landschap op veel plaatsen verloren gegaan met als gevolg grotere percelen.

Het halfopen Kampenlandschap met slingerende wegen

2.2 Historische ontwikkeling

Wanneer de situatie van rond 1900 vergeleken wordt met de bestaande situatie zijn enkele verschillen op te merken. Het landschap is in transformatie. Door het kappen van bebossing en het verwijderen van houtwallen en singels verliest het landschap geleidelijk haar halfopen karakter. De landschappelijke kamers zijn tegenwoordig groter met langere zichtlijnen. Daarnaast is er meer (grote) bebouwing toegevoegd.

Rondom de projectlocatie is te zien dat er zowel bos is aangeplant als gekapt. Ook zijn er meerdere houtwallen en singels verdwenen. Ook enkele solitaire bomen rondom de boerderij zijn verwijderd. De bomenlaan grenzend aan de noordkant is opengebroken op de locatie van het perceel. De kleinschaligheid is verdwenen door de schaalvergroting van het landschap. Daarnaast is de Berenschotweg verlegd. Hierdoor is er een flauwe bocht voor het plangebied ontstaan.

1901 / 1980 / 2016. bron: www.topotijdreis.nl

3. Landschappelijke structuur

3.1 Huidig landschap

Tegenwoordig is de inrichting van het huidige landschap nog steeds te herleiden aan de karakterstieken van het Kampenlandschap, ondanks de vergrote landschappelijke kamers. De bomenlanen, bebossing en houtwallen/singels delen het landschap op in landschappelijke kamers. De kronkelige wegen breken de kamers op en hebben een slingerend verloop doordat zij de hoogteverschillen volgen. Deze onregelmatige structuren vormen een halfopen karakter.

Essen, de verhoogde gronden door bemesting, zijn nog steeds aanwezig in de omgeving. Dit is te zien in de hoogteverschillen rondom het plangebied.

3.2 Het Gelders boerenerf

In het Kampenlandschap liggen traditionele boerenerven onregelmatig verspreid over de landschappelijke structuur. Deze woningtypologie is duidelijk te herkennen en bestaat uit een aantal kenmerkende elementen.

De gebouwen staan altijd geclusterd op het erf. De bebouwing bestaat uit een prominent voorhuis (of voorhuizen), grenzend aan de weg, met daarachter meerdere bijgebouwen. Het hoofdgebouw is dominant in vorm, materiaal en situering ten opzichte van de bijgebouwen.

De gebouwen zijn bij veel erven gecentreerd rondom een centrale (half) verharde binnenruimte en staan eveneens niet altijd haaks ten opzichte van elkaar. De ruimte tussen de bebouwing creëert doorkijken naar het Kampenlandschap.

De erven hebben één inrit. Soms is er vanaf het erf nog een aansluiting op een systeem van zandwegen en wandelpaden.

Het hoofdgebouw

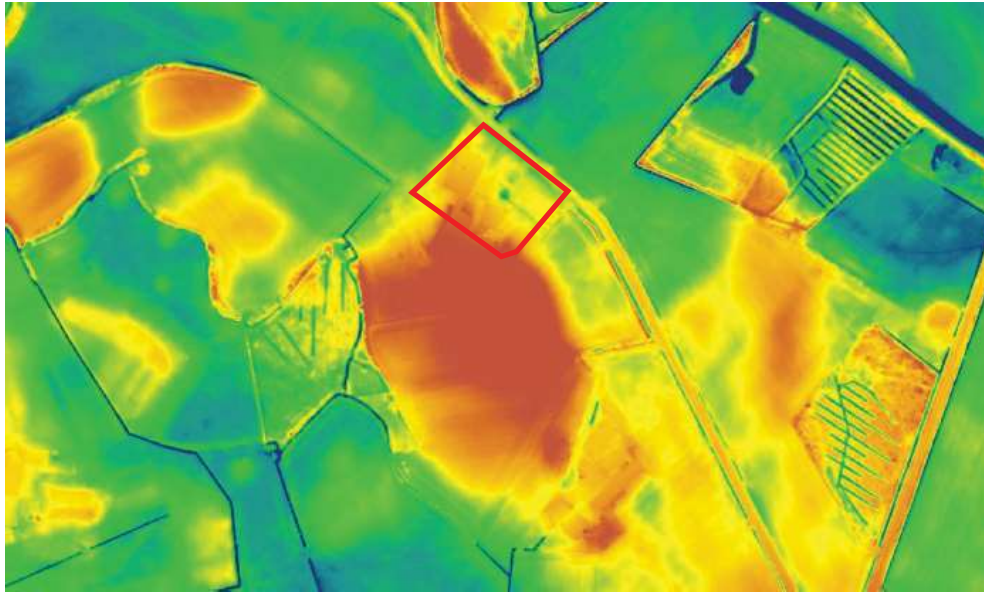
Het hoofdgebouw is in het Kampenlandschap duidelijk herkenbaar en bestaat uit een woon- en werkgedeelte. In het voorhuis van de boerderij wordt gewoond en aan de achterkant bevinden zich altijd de stallen, op de deel. Het hoofdgebouw is niet per definitie haaks gesitueerd op de weg.

Het hoofdgebouw is een eenvoudige rechthoek met een typisch afgewolfde dak. Aan de voorkant is de voordeur met een aantal grote ramen. Aan de achterkant bevindt zich een grote staldeur en een tweetal mestdeuren. De zijgevels zijn gesloten en introvert, het dak is laag en heeft weinig openingen. De daken zijn doorgaans van rode dakpannen. Op sommige daken wordt ook wel gebruik gemaakt van riet. De buitenmuren zijn overwegend in rode bakstenen, in sommige gevallen is er een donkergrijze spatrand aangebracht

Bijgebouwen

De bijgebouwen zijn duidelijk te onderscheiden van het hoofdgebouw. De bijgebouwen hebben een eenvoudiger van vorm met veelal een zadeldak. Daarnaast bevinden de bijgebouwen zich vaak achter het hoofdgebouw.

De bijgebouwen zijn gericht op de collectieve ruimte, maar kunnen verschillende bebouwingsrichtingen hebben. Het perceel waarop de bebouwing staat is een gebied op zichzelf, en niet altijd een vierkant of rechthoekig.

Hoogtekaart omgeving plangebied, een opgehoogde es komt te voorschijn.
bron: Actueel Hoogtebestand Nederland

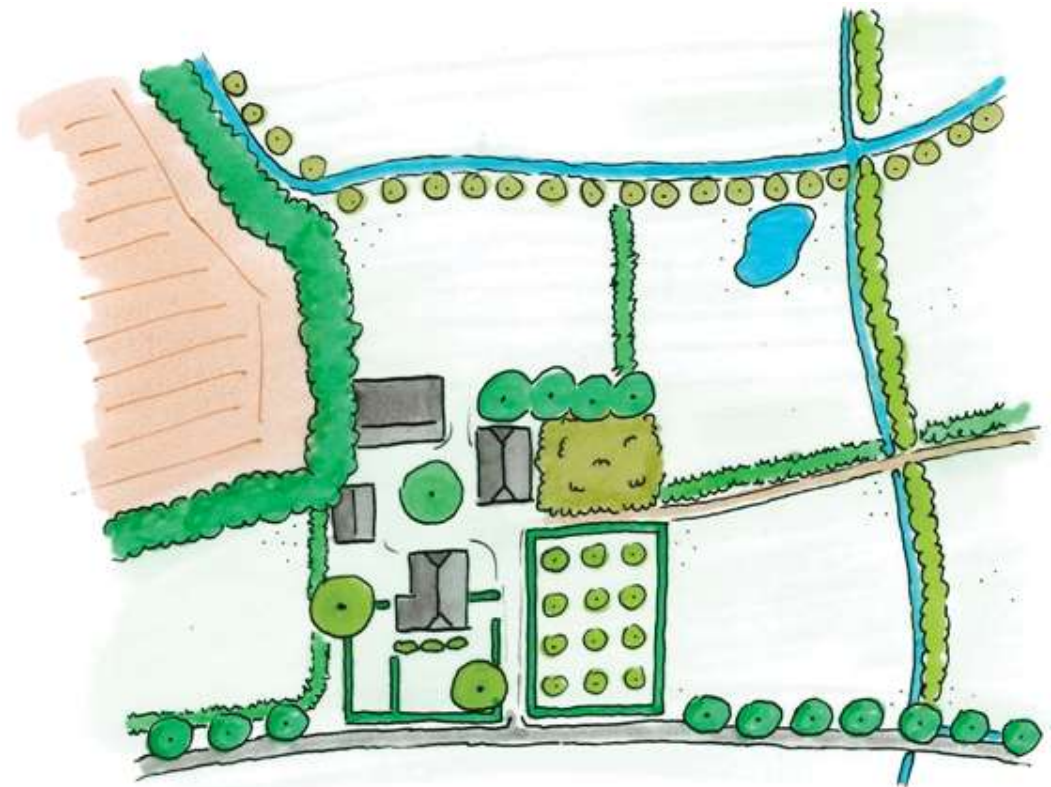
De open en gesloten percelen zijn goed zichtbaar

Ook het materiaalgebruik van de bijgebouwen is gevarieerder dan bij het hoofdgebouw. Er kan gebruik gemaakt worden van baksteen, maar ook komt de toepassing van hout en plaatmateriaal vaak voor. De vorm van de bijgebouwen is afhankelijk van de functie.

Landschappelijke elementen

Op het boerenerf is karakteristieke beplanting aanwezig. Een siertuin, moestuin of boerenboomgaard zijn vaak aan de voorkant (het woongedeelte) van het erf te vinden. Deze ruimte wordt vaak begrenst door heggen en hagen, zoals de meidoorn, beuk of haagbeuk. Op het erf zijn vaak solitaire als walnoot, zomer/wintereik, tamme kastanje, beuk of linde aanwezig. Knotbomen staan vaak in rijen langs beekjes i.v.m. de natte ondergrond. Houtwallen en singels komen voor rondom de percelen bestaande uit zomereiken, meidoorn, elzen, sleedoorn of de Gelderse roos. De windwerende beplanting is meestal groepsgewijs geplaatst aan de rand van het erf.

Traditionele indeling boerenerf in Kampenlandschap.
(bron: Stichting Landschapsbeheer Gelderland)

4. Bestaande situatie

4.1 Ligging in de omgeving

De te saneren agrarische locatie bevindt zich aan de Berenschotweg 3 in Ruurlo. Dit ligt in het buitengebied van de gemeente Berkelland. Het plangebied ligt ongeveer 3 kilometer ten oosten van het centrum in Ruurlo.

Ten noorden van het plangebied ligt de watergang de Meibeek. Daarnaast zijn er enkele bospercelen in de buurt van het plangebied. Op korte afstand bevindt zich het Gelders Natuurwerk. Op ruim 4 kilometer van het plangebied ligt de Stelkampsveld, een beschermd Natura 2000-gebied.

Landschappelijke kenmerken

Het plangebied ligt in het plaatselijke Gelders Kampenlandschap. Ondanks dat de bijbehorende landschappelijke kenmerken wat zijn uitgedund in de omgeving, zijn er nog wat karakteristieken te herkennen.

Het omliggende land bestaat uit halfopen kamers, begrensd door bebos-sing, bomenlanen en houtwallen en singels. Rondom het plangebied bevin-den zich ten noorden en zuiden drie bossen. Aan de westkant ligt een korte rij knotwilgen. De weg bestaat uit een bomenlaan die kort stopt aan de noordkant van het woonerf. Aan de zuidkant ligt een korte houtwal.

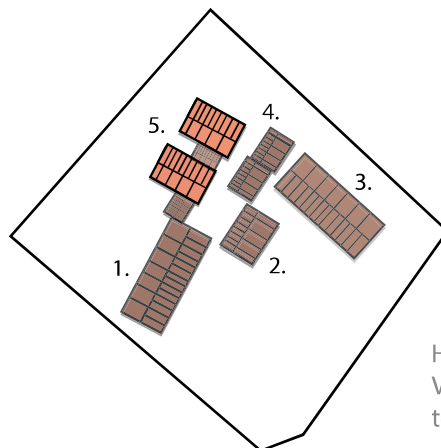
Huidige situatie, eigendom initiatiefnemer rood omlijnd

4.2 Aanwezige bebouwing

Op het perceel zijn twee woningen aanwezig. De woningen staan haaks op de Berenschotweg. Deze zijn aan elkaar verbonden door een kleiner bouwvolume. De koeienstal is achterop het erf gesitueerd. De stal is met een aanbouw verbonden met het woonhuis. Voor de koeienstal staat een opslagschuur. Deze wordt gebruikt voor opslag van apparaten en materialen.

Midden op het plangebied staat een varkensstal. Aan de achterkant van deze stal staat een voersilo. Aan de kant van de weg is een kapschuur gebouwd die momenteel wordt gebruikt voor opslag en als garage voor auto's. Ook is er parallel aan de weg een varkensstal. Aan de zijkant van de stal staat een voersilo. In het verleden zijn al de sleufsilos en een mestput achter de koeienstal gesaneerd.

Het bouwvolume zal worden gesloopt. Daarnaast worden alle agrarische bebouwing, de twee varkensstallen, twee opslagschuren en één koeienstal gesloopt.

Huidige situatie bebouwing 1. Koeienstal 2. Varkenstal 3. Varkenstal 4. Twee opslagruimtes 5. Twee woningen

De collectieve binnenruimte (boven) en het woonhuis (onder)

De koeienstal met donkere kleuren

Open uitzicht vanaf het plangebied

De karakteristieke woning met afgewolfd dak

Entree plangebied

De varkenstal

Zicht vanaf de weg naar de varkensstal

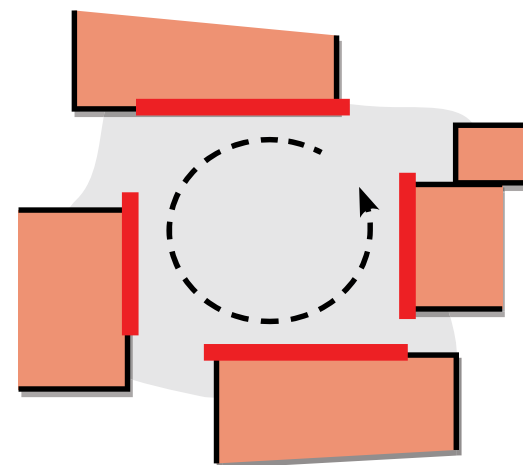
5. Ruimtelijke uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de ontwerpprincipes gegeven voor de toekomstige ontwikkeling van het plangebied. De ontwerpprincipes zijn opgesteld om de karakteristieken van het Kampenlandschap te versterken en te respecteren. Dit zal gerealiseerd worden door rekening te houden met de situering van de toekomstige bebouwing en de aanleg van nieuwe beplanting en natuur.

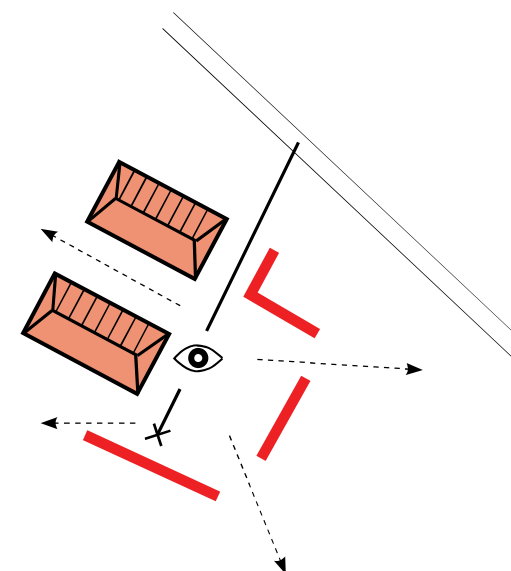
5.1 Bebouwing

Het erf bij een Kampenlandschap vormt een helder geheel. Dit moet terug te zien zijn in de toekomstige ontwikkeling van het plangebied. Alle gebouwen zijn gericht op de collectieve ruimte waarbij de gevels de randen van het erf vormen. De bebouwing is nooit ver verspreid over het erf. Ook grote bomen kunnen onderdeel zijn van de wand.

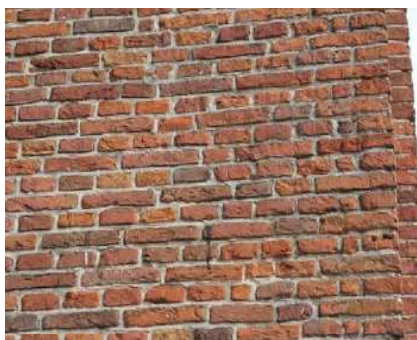
Daarnaast zijn de zichtlijnen belangrijk in het toekomstig ontwerp. Zo moet het zicht vanaf de weg worden doorbroken om een besloten centrale ruimte te creëren. Vanaf het erf zelf zijn er zichtlijnen op het omliggend landschap gericht voor een open en luchtige beleving van de omringende bebouwing.

Collectieve Ruimte. De gevels van de bebouwing creëren een afgebakende centrale binnenplaats

Zichtlijnen. Vanaf de weg wordt het zicht doorbroken door een object, vanaf het erf zijn er verschillende zichtlijnen naar het Kampenlandschap wat lucht en openheid creëert in de bebouwing

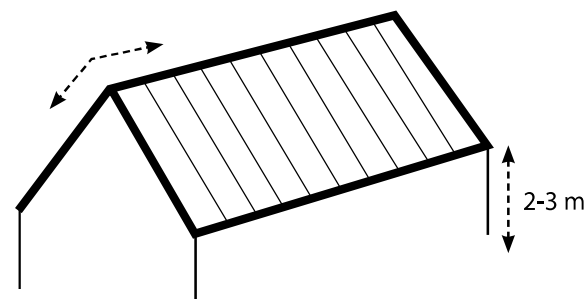

Materialisering. Hoofdgebouw opvallend met bakstenen en rode dakpannen, bijgebouwen donker en onderdanig (rieten) dak

5.2 Materiaalgebruik

Om het erf in het Kampenlandschap te laten opgaan is het essentieel om in de stijl van het landschap en aanwezige bebouwing te blijven. Voor het hoofdgebouw geldt dat er met bakstenen en rode dakpannen gewerkt moet worden. Voor bijgebouwen wordt een donkere kleur en een zacht dak, bijvoorbeeld hout of riet, voorgeschreven. Aangezien de hoofdgebouwen blijven staan, dient dit uitgangspunt in het ontwerp van de toekomsitge gebouwen te worden toegepast.

Om de bijgebouwen ondergeschikt te laten zijn aan het landschap is een zadeldak vereist. De dakvlakken dienen gesloten te zijn. De goothoogte is tussen de 2 en 3 meter, lager dan die van het hoofdgebouw. Hierdoor komt het hoofdgebouw prominent naar voren.

Zadeldaken voor de bijgebouwen. Onderdanig aan het landschap en hoofdgebouwen d.m.v. een lage dakgoot

5.3 Beplanting

Ter verevening van de sloop m.b.t. de Rood voor Rood regeling dient er buiten de erfinrichting om 3000 tot 3250m² aan nieuwe natuur/landschapselementen worden aangelegd. Dit moet gedaan worden aan de hand van de kenmerken van het Kampenlandschap.

Het Kampenlandschap kernmerkt zich door het halfopen karakter. De percelen hebben een 'kamerstructuur' waarin de landschappelijke kamers begrensd worden door houtwallen, bossen of natuur die tevens dienen als windbescherming. Het uitgangspunt is om deze eigenschap te versterken bij de ontwikkeling van het plangebied door aanwezige landschappelijke kansen te benutten. Karakteristieke eigenschappen als een houtwal, bomenlaan, moestuin/boomgaard, solitaire bomen en erfafscheidingen dienen worden toegepast.

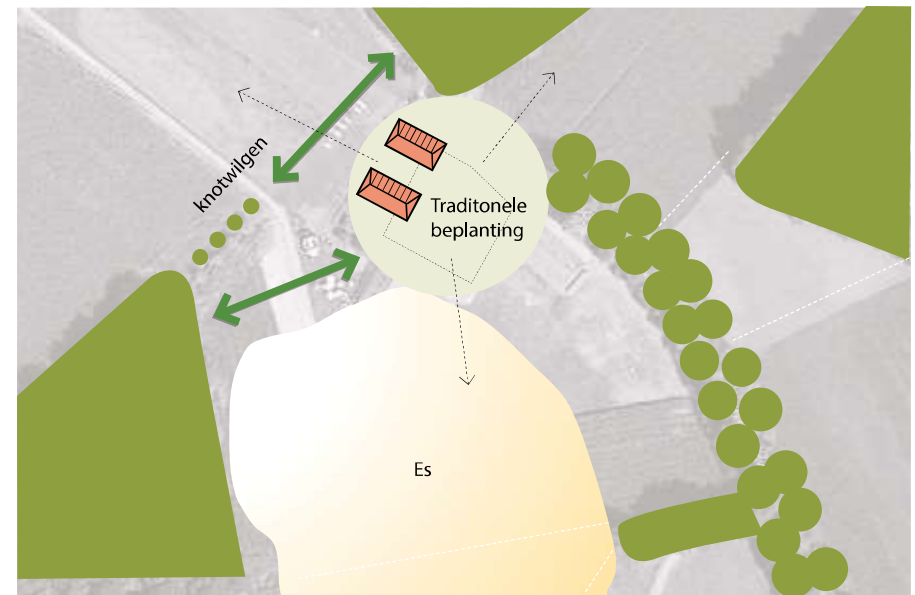
De knotwilgenlaan aan de westkant van het plangebied kan worden doorgetrokken om de kamer af te schermen wat tevens dient als windbreker. De es kan geaccentueerd worden door nieuwe natuur en houtwallen en singels om de beslotenheid van het Kampenlandschap te herstellen.

De beplanting op het woonerf dient te voldoen aan de karakteristieken van het Gelders boeren erf. Rondom het erf zullen gegroepeerde solitaire bomen worden geplaatst voor meer diepgang in het esthetisch beeld. Ook zouden er solitaire bomen geplaatst kunnen worden voor de woningen. Daarnaast kan er ook een boomgaard, moestuin of poel geplaatst worden rondom het erf. Tot slot moet het erf afgeschermd worden met een traditionele lage beukenhaag.

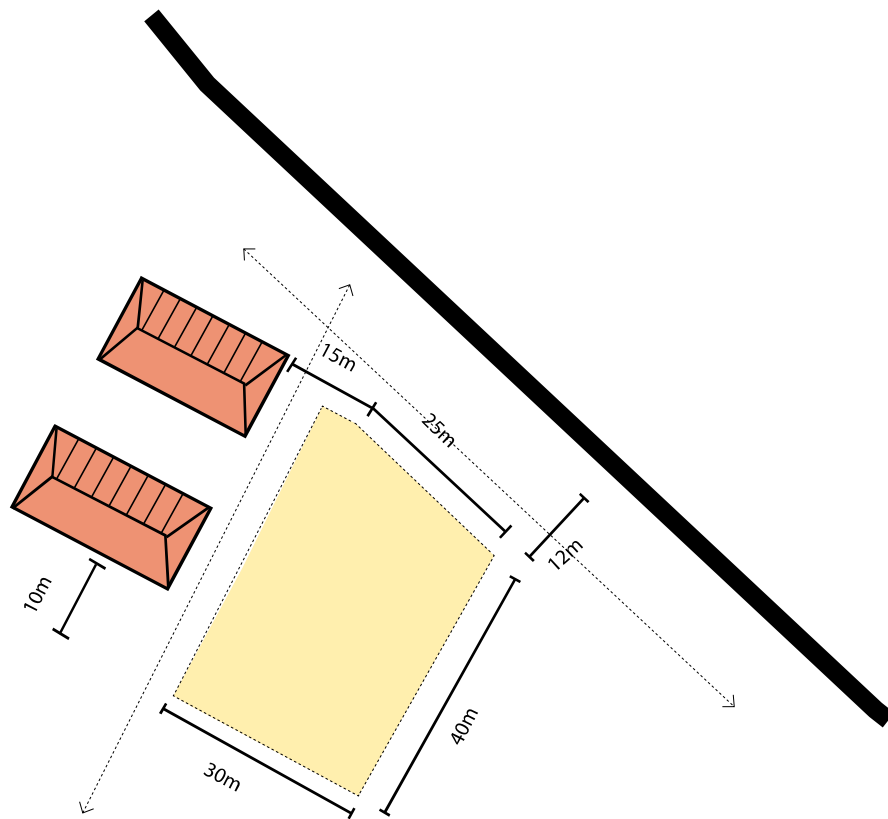
5.4 Zichtlijnen

De kleinschaligheid van het landschap wordt hersteld waardoor het zicht naar de landschappelijke kamers en het erf beter is afgeschermd. Nieuwe bomenlanen en houtwallen en singels begrenzen het zicht van de kamer. De bebouwing van het nieuwe woonerf is onderdanig aan de landschappelijke elementen.

De Berenschotweg is een onderbroken bomenlaan waar de voorbijgangers zicht hebben in het noorden op een kamer en ten zuiden op de voorste woningen. Dit zorgt voor een esthetisch en herkenbaar beeld.

Beplanting. Het Kampenlandschap in ere hersteld d.m.v. terugbrengen landschappelijke elementen

Afmetingen mogelijk bouwvlak. De rooilijn loopt mee met de weg, voldoende ruimte voor twee extre woningen en een of meerdere bijgebouwen

5.5 Begrenzing bebouwing

Uitgaande van de voorgaande analyse en ruimtelijke uitgangspunten is er een situatietekening met rooilijnen gemaakt voor het plangebied. Voor een herkenbaar en leefbaar boerenerf dient de nieuw te bouwen woningen en bijgebouwen te voldoen aan de volgende eisen :

- De bebouwing mag niet meer dan 40 meter uit elkaar staan;
- De achtergrens ligt op 10 meter achter de achterste bestaande bebouwing;
- De nieuwe bebouwing moet minimaal 6 meter van de bestaande woningen worden gerealiseerd;
- De bebouwing moet 12 meter van de weg afstaan;
- De nieuwe gebouwen dienen niet voorbij de rooilijn van de bestaande bebouwing te komen.

5.6 Opsomming randvoorwaarden

Op de volgende pagina staat de opsomming van de ruimtelijke ontwerpprincipes weergegeven. Deze principes zijn gebaseerd op de analyse van het Gelders boerenerf en het Kampenlandschap. Hier ontstaat een gegronde basis voor de toekomstige ontwikkeling op de Berenschotweg 3B.

Het doel is om de landschappelijke structuur te herstellen en versterken. Dit wordt gedaan door karakteristieken van het Gelders landschap over te nemen door de knotwilgen-rij door te trekken en de bomenlaan te herstellen. Op het boerenerf zal er een boomgaard worden toegevoegd en een aantal solitaire bomen. Het erf zal omsloten worden door een haag.

Het bouwveld is bedoeld om twee woningen op te realiseren. Deze zullen gepositioneerd worden rondom een collectieve binnenruimte met verschillende zichtlijnen vanaf het erf naar het landschap. De architectuur van de nieuwe bebouwing dient in de stijl van het Gelders boerenerf te blijven. De ontsluiting vindt plaats vanaf de Berenschotweg 3B.

6. Inrichtingsschets

In dit hoofdstuk wordt een voorbeelduitwerking getoond gebaseerd op de ruimtelijke uitgangspunten. De positie van de nieuwe woningen en landschappelijke elementen zijn weergegeven als mogelijkheid, ter indicatie en inspiratie, niet als eindbeeld. Dit kan in de toekomstige praktijk afwijken, mits binnen het bouwvlak en ruimtelijke uitgangspunten wordt gebleven.

6.1 Bebouwing en ontsluiting

6.1.1 Bebouwing

Het woonerf is ingericht als een traditioneel Gelders boerenerf. In het nieuwe woonerf zijn twee nieuwe woningen toegevoegd met een bijgebouw die dient als (parkeer)schuur. De nieuwe en bestaande gebouwen zijn geplaatst rondom een centrale binnenruimte waarbij de gevels de wanden vormen. Een appelboom blokkeert het zicht vanuit de oprijlaan.

De nieuwe gebouwen zijn kleiner en onderdanig aan de twee bestaande hoofdgebouwen. Een mogelijkheid zou kunnen zijn om een woning parallel te laten lopen aan de Berenschotweg gesitueerd achter de rooilijn van het hoofdgebouw en de andere haaks hierop.

6.1.2 Inrit en parkeren

Het gehele terrein krijgt 1 inrit vanaf de Berenschotweg. De inrit ligt minimaal 3 meter uit de gevel van de bestaande woning. Het parkeren vindt op het erf plaats of op de (nog uit te geven) percelen.

6.2 Landschappelijke elementen

Het doel van de nieuwe natuurlijke en landschappelijke elementen is om de identiteit van het Gelders Kampenlandschap over te nemen en te versterken. Het voorstel is om schaalverkleining toe te passen door een aantal historische elementen terug te brengen zoals vroeger. Dit wordt gedaan door een aantal landschappelijke ingrepen.

6.2.1 De es omarmd door houtsingel

De cultuurhistorie van het vroegere landgebruik wordt weer zichtbaar door de beplanting rond de es terug te brengen door middel van houtsingels aan de oostzijde. De es (ofwel bolle akker) zelf blijft open en in agrarisch gebruik.

Als het gehele ontwerp wordt uitgevoerd is er circa 100 meter lengte aan nieuwe houtsingel. De houtsingel zal bestaan uit:

- 20% boomvormers (20% eik, 20% ruwe berk, 20% lijsterbes, 20% zwarte els, 20% zoete kers) met een plantafstand van 7 tot 15 meter;
- 80% heesters met soorten als eenstijlige meidoorn, hazelaar, sleedoorn, gele kornoelje, hondsroos, wilde kardinaalsmuts, Gelderse roos en inheemse hult.

6.2.2 De bomenlaan langs de Berenschotweg

Langs de toegangsweg worden nieuwe eiken bijgeplant. Zo wordt de weg weer een compleet lint door het landschap. Ter hoogte van de oprit blijft een doorzicht richting de Meibeek. Hierdoor ontstaat een wijder uitzicht in de landschappelijke kamer. De bomenlaan wordt aangevuld met 9 eiken met een plantenafstand van 10 meter.

6.2.3 Hagen rondtuinen en garen

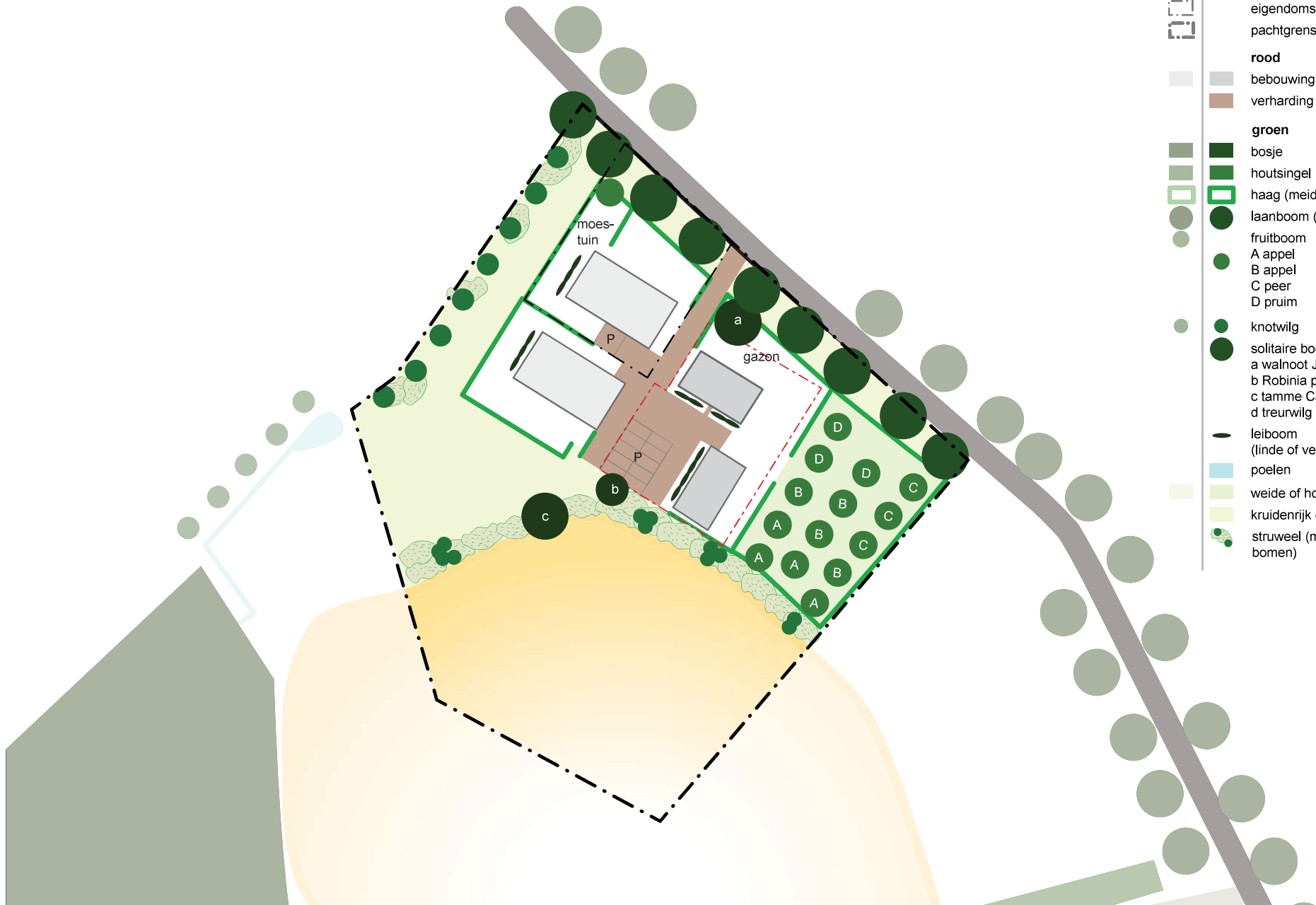
Met een geschoren haag van 1 tot 2 meter hoog en 40-100cm breed worden de privégrenzen aangeduid. Door een haag vlak langs het huis door te trekken lijken tuin en huis een samenhangd geheel. Stekelige hagen hielden vroeger onder andere het jonge vee binnen de boomgaard en de wilde dieren er juist uit, dus is meidoorn een geschikte keus. Maar een gemengde haag met meerdere soorten is ook een optie. Liguster, hult, hondsroos, haagbeuk (Carpinus), en veldesdoorn kunnen door de meidoorn geplant worden voor een ecologisch rijke structuur. De haag wordt

Voorbeelduitwerking

0 10 20 50

bestaand	nieuw
	bouwvlak
	eigendomsgrens
	pachtgrens
rood	
	bebouwing
	verharding
groen	
	bosje
	houtsingel
	haag (meidoorn)
	laanboom (eik)
	fruitboom
	A appel
	B appel
	C peer
	D pruim
	knotwilg
	solitaire boom
	a walnoot Juglans regia
	b Robinia pseudoacacia
	c tamme Castanea sativa
	d treurwilg of els
	leiboom (linde of veldesdoorn)
	poelen
	weide of hooiland
	kruidenrijk overhoekje
	struweel (met kleine bomen)

als volgt geplant:

- Kruislings plantverband en plantafstand van 20 x 20 cm voor een dichte haag;
- En bestaat uit 40% meidoorn, 10% veldesdoorn, 10% haagbeuk, 10% liguster, 20% hult en 10% hondsroos.

6.2.4 Boomgaard

Aan de oostzijde van het erf wordt een boomgaard geplaatst om cultuurhistorische waarden terug te brengen. Dit wordt gedaan door 12 hoogstam of half-hoogstam bomen te plaatsen, zoals appel (Goudrenet, Notarisappel, Zoete Bloemée), peer (Clapps favourite) pruim en kers met een onderlinge afstand van 7 - 10 meter voor licht en ruimte. Elkaar bestuivende soorten dienen vlak naast elkaar te staan.

6.2.5 Bomen op het erf

Solitaire bomen geven het woonerf karakter en complimenteren de bebouwing. Een traditionele notenboom is geplaatst op het voorerf. Leilinden (*Tilia platyphyllos*) breken visueel de gevel of dak, geven schaduw en zijn gesitueerd aan de zuidkant van de woningen. *Robinia pseudoacacia* is een luchtige boom en is geplaatst op het erf. Naast de bolle es is er ruimte voor een grote tamme kastanje.

6.2.6 Poelen

Een solitaire vijver met een steile oever (aan de zuidzijde) en een flauwe oever (aan de noordzijde, dus in de zon) is bevorderend voor de ecologie. Veel dieren als kikkers, salamanders en vogels maken hiervan gebruik. Daarnaast is het ook esthetisch van grote waarde.

van de sloot bij de bestaande knotwilgen geeft ook vissen een kans om eitjes af te zetten tussen de oeverplanten.

6.2.7 Knotwilgen langs de erfgrans

Knotwilgen zijn geknotte wilgen (*Salix alba*) op zo'n 2 meter hoogte en wordt tegenwoordig gebruikt afscheiding langs paden, tuingrenzen of beken. De huidige rij van 5 wilgen aan de noord-westzijde kan verder worden doorgezet richting de Berenschotweg, met een tussenafstand van ongeveer 10 meter. De boerderijen zijn dan iets verder aangekleed, terwijl er nog wel een weidse blik vanuit het huis over het weiland blijft. Als onderbeplanting voor de knotwilgen wordt meidoorn met Gelderse roos en vlier voorgesteld.

6.2.8 Nestkasten

Nestkasten zien er huiselijk uit en de vogels zijn je dankbaar. Kijk op de website van de vogelbescherming welke soorten hier voorkomen en wat voor type kast zij nodig hebben en op welke plek. Vooral zwaluwen zijn gebaat bij kasten aan gebouwen.

6.3 Zichtlijnen

Vanaf het woonerf worden er verschillende zichtlijnen gevormd. De bebouwing en beplanting creëren aangename doorzichten in de landschappelijke kamers. Het landschap oogt weer kleinschaliger.

Vanaf het erf en een van de woonhuizen is er zicht op de es. De hagen begeleiden meerdere zichtlijnen richting het oosten, noorden en westen vanaf de binnenruimte. Het zicht wordt geblokkeerd vanaf de ontsluitingsweg door een middelgrote boom om het erf-gevoel te versterken.

Beide locaties voor poelen zijn momenteel al wat lager gelegen en dus van nature al natter. Door deze plekken verder uit te graven (max 1,5 m op het diepste punt) liggen ze vloeiend in het maaiveld. Een verbreding aan het eind

6.4 Nieuwe natuur

Als het gehele ontwerp wordt uitgevoerd zal er in totaal circa 3200m² worden gerealiseerd. Per element ziet dat er als volgt uit:

- Houtsingel 600m²
- Knotwilgenlaan 165m²
- Bomenlaan 780m²
- Beuk 290m²
- Solitaire bomen 350m²
- Boomgaard 1000m²

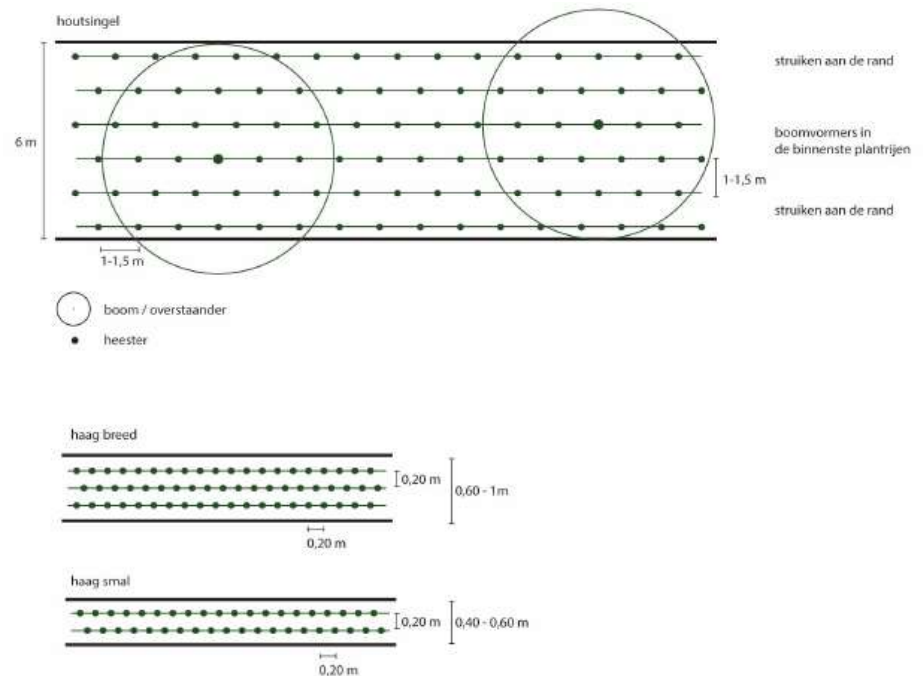
Vanuit de omgeving vanaf het zuiden ziet het landschap er weer iets kleinschaliger uit. De kamerstructuur schermt het zicht op de boerderij en nieuwe huizen enigszins af. Ze worden opgenomen door het groen

6.5 Beheer

De nieuwe landschapselementen vragen om een adequaat beheer. In de houtsingel zullen vanzelf meer inheemse planten uitzaaien, iets wat mooi bij het esthetisch beeld past van het Kampenlandschap. Na twee jaar dient de houtsingel 1 x in de 5 jaar subtiel gesnoeid te worden.

De hagen en struweel dienen 1 x per jaar gesnoeid te worden. In de loop van de jaren zullen waarschijnlijk ook andere soorten er tussen gaan groeien, zoals de klimop.

Bij de boomgaard dient de eerste jaren vormsnoei toegepast te worden. Daarna zou een extensiever snoei-beheer kunnen volstaan als oogst niet het primaire doel is. De knotwilgen dienen elke 3 - 5 jaar geknot te worden in de winter. Dat kan allemaal tegelijk, of in een afwisselende volgorde.

Detailtering houtsingel en haag

Beplanting impressie

Meidoorn haag (*Crataegus monogyna*)

Walnoot (*Juglans Regia*)

Hondsroos (*Rosa canina*)

Zomereik (*Quercus robur*)

Gele kornoelje (*Cornus mas*)

Perenboom (*Pyrus communis*)

